

Suomen
Vammaistutkimuksen Seura

Strategia 2024–2026

Johdanto

Yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen edistäminen on nähty sekä kansallisesti (VAMPO¹) että kansainvälisesti (YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimus) tärkeänä poliittisena tavoitteena, joka liittyy läheisesti vammaisten henkilöiden täyden kansalaisuuden ja osallisuuden turvaamiseen. Yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen tila on Suomessa tällä hetkellä haastava johtuen niukoista resursseista ja tieteenalan vasta kehkeytymässä olevasta asemasta. Suomessa yhteiskuntatieteellinen vammaistutkimus on verrattain uusi tieteenala, ja alan tutkijat ovat hajautuneet eri yliopistoihin ja järjestöihin. Suomessa on tällä hetkellä ainoastaan yksi alan oppituoli, joka on perustettu vuonna 2013 Helsingin yliopistoon. Alan akateemista opetusta ja ohjausta on tarjolla hajanaisesti. Suomen Vammaistutkimuksen Seuran rooli tutkimusalan ylläpitämisessä ja kehittämisessä korostuu tässä tilanteessa voimakkaasti. Seura pyrkii omalla toiminnallaan edistämään yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen vahvistumista ja vakiintumista monitieteisenä akateemisena tutkimusalana ja

¹ Vammaispoliittinen ohjelma

oppiaineena Suomessa. Seura on yli kymmenen toimintavuotensa aikana kasvanut keskeiseksi valtakunnalliseksi yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen yhteistyöelimeksi.

Strategiatyö aloitettiin syksyllä 2023. Edellisellä strategiakaudella painopisteet olivat julkaisutoiminta, uuden tutkijasukupolven kasvattaminen, jäsenhankinta, tutkijoiden keskinäinen verkostoituminen ja vammaisten henkilöiden aseman parantaminen tutkimuksessa. Osa edellisen strategiakauden painopisteistä kuuluu myös Seuran sääntöjen mukaiseen tarkoitukseen. Uudella kaudella painopiste on eri uravaiheissa olevien tutkijoiden työskentelyedellytysten parantaminen sekä yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen tunnetuksi tekeminen eri rakenteissa kuten rahoitus- ja julkaisuväylissä.

Strategia tehdään kolmelle toimintavuodelle ja tarkistetaan vuosittaisen toimintakertomuksen kirjoittamisen yhteydessä.

Toiminta-ajatus

Suomen Vammaistutkimuksen Seura pyrkii omalla toiminnallaan edistämään yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen vahvistumista ja vakiintumista monitieteisenä akateemisenä tutkimusalana ja oppiaineena Suomessa.

Seura pyrkii edistämään yhteiskuntatieteellistä vammaistutkimusta Suomessa, suomalaisten vammaistutkijoiden kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä sekä tutkimuksen saavutettavuutta eri tahoille ja näin lisäämään myös tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Suomen Vammaistutkimuksen

Seura toimii valtakunnallisena alan tutkijoita ja opiskelijoita kokoavana verkostona. Samalla Seura pyrkii myös edistämään vuoropuhelua tiedekentän, vammaisalan järjestöjen ja ammattilaisten välillä.

Visio

Vammaistutkimuksen seuran visio vuosille 2024–2026 on eri uravaiheissa olevien tutkijoiden työskentelyedellytysten parantaminen sekä yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen tunnetuksi tekeminen. Seura pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan muun muassa rahoitus- ja julkaisumahdollisuuksiin, jotta yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen erityispiirteet tulisivat huomioiduksi näissä paremmin ja sitä kautta tutkijoiden työskentelyolosuhteet parantuisivat. Vision ja strategian toteutuksessa on tärkeä tiedostaa, että aktiivien ryhmä on pieni, jolloin tehtävät kasaantuvat helposti samojen ihmisten vastuulle. Jotta toiminta olisi inhimillisesti kestävä, tulee tavoitteiden ja työmäärän olla suhteessa aktiivisten ihmisten määrään ja heidän uratilanteisiinsa. Strategiakaudella on myös NNDR-tutkimuskonferenssi, jonka järjestämisessä seuralla ja seuran aktiiveilla on keskeinen rooli.

Arvot

Vammaistutkimuksen seuran toiminta on eettistä, riippumatonta, avointa, saavutettavaa ja esteetöntä.

Strategiset tavoitteet

Vuosien 2024–2026 seuran toiminnan prioriteetteina ovat yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksellisen tutkimuksen rahoitusedellytysten parantaminen, yhteiskuntatieteellistä vammaistutkimusta julkaisevien lehtien tasoon vaikuttaminen sekä yhteistyö muiden tieteellisten seurojen kanssa.

Tavoite 1. Vammaistutkimuksellisen tutkimuksen rahoitusedellytysten parantaminen.

Seura on asettanut tavoitteekseen parantaa yhteiskuntatieteellistä tutkimusta tekevien tutkijoiden edellytyksiä hankkia tutkimusrahoitusta. Monitieteisenä tieteenalana yhteiskuntatieteellinen vammaistutkimus sivuaa useita vakiintuneempia tieteenaloja, mikä tarkoittaa myös kilpailua suurten hakupaineiden tieteenalojen kanssa. Ymmärrys yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen erityispiirteistä ja sen sisällyttäminen tieteenalojen ala- ja/tai lisäkategoriaksi keskeisten rahoittajien (Suomen akatemia, säätiöt) tieteenalalistauksiin on tavoiteltavaa.

Askelmerkit: Seura on aktiivisesti mukana Suomen Akatemian sidosryhmätyöskentelyssä esimerkiksi arviointipaneelien kokoonpanoista ja vammaisuuden sisällyttämisestä eri teemakokonaisuuksiin.

Tavoite 2. Yhteiskuntatieteellistä vammaistutkimusta julkaisevien lehtien tasoon vaikuttaminen.

Seura on aktiivisesti mukana Julkaisufoorumin toiminnassa. Julkaisufoorumi on merkittävässä asemassa tutkimuksen

laadunarvioinnissa ja julkaisukanavien tasoluokituksessa. On tärkeää, että yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen asema tulee huomioiduksi lehtien tasoluokituksissa.

Askelmerkit: Seura vaikuttaa tasoluokitukseen silloin kuin näihin on mahdollista vaikuttaa esimerkiksi kyselyihin vastaamalla ja ehdottamalla nostoja ja/tai laskuja tasoluokkiin.

Tavoite 3. Yhteistyö muiden tieteellisten seurojen kanssa.

Seura tekee yhteistyötä muiden tieteellisten seurojen kanssa. Yhteistyö voi perustua laajemmin tiedepoliittisiin tavoitteisiin tai sisältöihin. Näiden lisäksi yhteistyö voi perustua yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen tieteenalan kannalta keskeisiin kysymyksiin, jotka koskettavat myös muita tieteellisiä seuroja.

Askelmerkit: Seura on mukana järjestämässä tutkimusseminaareja esimerkiksi tutkimuseettiseen sääntelyyn ja haavoittuvuuteen liittyen. Tutkimuksessa ja seuran toimijoiden omassa työssä on tullut esiin, että vammaistutkimuksen näkökulmia olisi hyvä tuoda esiin tutkimuseettistä sääntelyä koskevassa keskustelussa, esimerkiksi suostumukseen ja haavoittuvuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Tavoite 4. Kansainvälinen yhteistyö ja verkostojen vahvistaminen.

Seura tekee itseään tunnetuksi kansainvälisille toimijoille ja syventää yhteistyötä muiden vammaistutkijoiden kanssa.

Askelmerkit: Seura järjestää toukokuussa 2025 kansainvälisen NNDR-tutkimuskonferenssin, jonka yhteydessä tavoite osin toteutuu.

Strategian toteutus, seuranta ja arviointi

Kokonaisstrategian toteutumista ohjaa vastaa Vammaistutkimuksen Seuran hallitus. Hallitus arvioi ja kehittää jatkuvasti seuran toimintaa. Strategiakaudella 2024–2026 kehitetään mittareita toiminnan ja sen vaikuttavuuden arvioimiseksi sekä strategian toteutumisen seuraamiseksi. Strategia ohjaa vuosittaista toimintasuunnitelman laadintaa. Sen sisällöstä käydään jatkuvaa keskustelua TSV²-yhteisössä ja siitä tiedotetaan jäsenistölle tehokkaasti. Strategian toteutumista seurataan hallituksen kokousten yhteydessä ja siitä tiedotetaan jäsenistöä laaditun aikataulun mukaisesti. Tavoitteiden askelmerkit toimivat arvioinnin välineinä.

² Tieteellisten seurain valtuuskunta